

Frågor och svar om mötet om utvecklingseffektivitet i Nairobi

F: Vad är bistånds- och utvecklingseffektivitetsagendan?

S: Bistånds- och utvecklingseffektivitetsagendan är ett globalt partnerskap och åtaganden med syfte att definiera spelregler för ett bra utvecklingssamarbete av god kvalitet, där olika aktörer bidrar och tar sitt ansvar.

Agendan fastslår bland annat fyra centrala principer för ett effektivt utvecklingssamarbete:

1. Nationellt ägarskap
2. Resultat
3. Partnerskap
4. Transparens, delat ansvar och ansvarsutkrävande

F: Vad var syftet med högnivåmötet i Nairobi?

S: Nairobi-mötet, även kallat High-Level Meeting 2 (HLM2), var den andra uppföljningsrundan inom partnerskapet för utvecklingseffektivitet (GPEDC) som bygger vidare på åtaganden och möten om utvecklingseffektivitet i Rom, Paris, Accra, Busan och Mexiko. Syftet med mötet var att följa upp och vidareutveckla det partnerskap och de åtaganden som gjorts vid tidigare möten. En bredd av aktörer samlades därför med representanter från regeringar (både givar- och partnerländer), parlament, näringsliv, civila samhället och fackliga rörelsen.

F: Vilka åtaganden gjordes i Nairobi?

S: Vid mötet antogs ett slutdokument, Nairobi outcome document, som återupprepade tidigare åtaganden och vidareutvecklade vissa aspekter av ett effektivt utvecklingssamarbete, till exempel:

- **En tydlig koppling mellan Agenda 2030 och utvecklingseffektivitet.**

Ett effektivt utvecklingssamarbete är centralt för genomförandet av Agenda 2030. Det globala partnerskapet för utvecklingseffektivitet ska återkoppla till uppföljningen av Agenda 2030.

- **"Leave no one behind"**. Slutdokumentet gör ett tydligt åtagande för jämlikhet och särskilt fokus på de mest utsatta och marginaliserade individerna. Även här görs därmed en tydlig koppling till Agenda 2030, vars ledord är just "leave no one behind".

- **Ett tydligt erkännande av civila samhällets centrala roll för en hållbar och rättvis utveckling.**

Dokumentet gör ett viktigt erkännande av civila samhällets rätt att verka som självständig aktör och ett åtagande att vända den trend vi idag ser globalt i form av ett krympande utrymme för organisationer som kämpar för mänskliga rättigheter, miljöfrågor etc.

- **Starkt fokus på privata sektors roll och att möjliggöra för näringslivet att delta i**

utvecklingssamarbetet. Otydliga skrivningar vad gäller hur bistånd, som är en offentlig resurs, kan användas som hävstång för att stimulera privatsektorutveckling.

F: Vad drev Sverige vid mötet?

S: Att Isabella Lövin deltog vid mötet mottogs mycket positivt av partnerländer och representanter från det civila samhället. Lövins närvaro var särskilt viktig då andra EU medlemsländer visade ett svagt intresse och var dåligt representerade. På plats i Nairobi lyfte ministern bland annat:

- Vikten av att värna biståndet genom att bistånd ska gå till dess verkliga syfte, det vill säga att bekämpa fattigdom, och inte styras av andra politiska agendor såsom säkerhetspolitiska intressen.

- Behovet av ett brett demokratiskt nationellt ägarskap och vikten av fungerande nationella system i partnerländer.

- Vikten av att hantera det oroväckande krympande utrymmet för det civila samhället i flera länder runtom i världen.

- Åtaganden om ökad jämställdhet och kvinnors deltagande.
- Behov av att fokusera på- och särskilt stärka konfliktdrabbade länder.

F: Vilka frågor drev civila samhället?

S: Inför mötet hade CONCORD Sverige fram ett antal [rekommendationer](#).

I våra rekommendationer lyfte vi bland annat vikten av att värna och respektera effektivitetsagendan och krav på en mer systematisk och transparent uppföljning av åtaganden för utvecklingssamarbete. Viktiga rekommendationer gällde också det civila samhällets rätt att verka som självständig aktör och dess centrala roll för utveckling. Även utmaningarna och oron gällande det krympande utrymmet för civila samhället belystes.

Concord Sverige lyfte också tydliga krav på ansvarsutkrävande och transparens av alla aktörer, även privata sektorn. Behovet av ett demokratiskt nationellt ägarskap och behovet av att anpassa utvecklingssamarbetet till partnerländernas egna system och planer identifierades. Här särskilt behovet av att det nationella ägarskapet för utveckling är brett och demokratiskt och att prioriteringar tas fram i samverkan mellan olika aktörer, inklusive det civila samhället. Frågan om att fokusera biståndet på långsiktiga strukturella resultat var också centralt. Slutligen drev Concord Sverige även vikten av att mötet i Nairobi skulle anta kvantitativa mål för hur stor andel av utvecklingssamarbetet som ska ha jämställdhet som delmål eller huvudsakligt mål.

F: Vad händer nu?

S: Nu återstår genomförande och uppföljning. Det finns mycket kvar att göra för att uppnå ett bra utvecklingssamarbete med goda resultat. Nairobidokumentet innehåller tydliga skrivelser om vikten av att ta fram tidsbundna handlingsplaner för att uppfylla åtagandena och att fokus främst ska ligga på nationell nivå. Det är viktigt att detta tas på allvar och att alla aktörer snabbt tar ansvar för att omsätta detta i praktiken. En tydligare och mer systematisk uppföljning på alla nivåer krävs också.

Det globala partnerskapet för utvecklingseffektivitet (GPEDC) kommer att fortsätta vara en egen aktör med representanter från olika samhällsaktörer. GPEDC kommer också tydligt att samverka med andra relevanta forum såsom FN:s högnivåpolitiska forum för hållbar utveckling (HLPF) och forumet för utvecklingsfinansiering (FfD-forum). Det sedan tidigare existerande ramverket för rapportering (monitoring framework) kommer att fortsätta vara ett centralt verktyg för att följa upp de åtaganden som gjorts. Detta kommer dock att uppdateras utifrån nya utmaningar. GPEDC kommer även fortsättningsvis att ha särskilt stöd från UNDP och OECD samt en styrgrupp som utgörs av olika samhällsaktörer. 2017–2019 är Uganda, Bangladesh och Tyskland ordföranden för partnerskapet.

Det är också centralt att effektivitetsagendan respekteras, bland annat i förhandlingarna om moderniseringen av biståndet inom OECD:s biståndskommitté DAC, i beslut om avräkningar från nationella biståndsbudgetar för exempelvis ett nationellt flyktingmottagande och inom ramen för EU:s politik. Där ser vi just nu motsatta trender och allvarliga avsteg från löften och åtaganden om ett effektivt utvecklingssamarbete.